

24 martie 2016

Dj-8 nr. 104

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii salarizării
(nr.28 din 11.02.2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii salarizării și, în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului, expune următoarele.

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, dna Valentina BULIGA, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legea salarizării nr.847-XV din 14.02.2002, în scopul reglementării faptului că:

- cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real – reprezintă nivelul minim al salariului de bază pe care îl poate stabili angajatorul, adaosurile și sporurile la salariul de bază urmând a fi calculate suplimentar;

- salariul tarifar pentru categoria I de salarizare - în sectorul real, se stabilește în quantum cel puțin egal sau mai mare decât *cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real*, stabilit anual prin hotărâre de Guvern, iar pentru sectorul bugetar se stabilește prin lege, dar nu mai puțin decât *cuantumul salariului minim pe țară*;

- modalitatea de achitare a salariului, prin virament la contul salariatului sau în numerar, urmează să fie aleasă cu acordul scris al salariatului.

3. Conform art. 20 lit.e), din Legea nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, în cazul în care actul legislativ „reglementează activitatea de întreprinzător”, este necesar ca nota informativă a proiectului să conțină analiza impactului de reglementare. Reglementarea activității de întreprinzător presupune „stabilirea drepturilor, obligațiilor, cerințelor și interdicțiilor pentru întreprinzători pe toată durata activității”, potrivit art.3 din Legea nr.235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de

întreprinzător, iar conform art.13 din aceeași Lege - *analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător*, aceasta fiind parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.

Prin urmare, ținând cont de specificul reglementărilor proiectului de lege și prevederile legale enunțate, este necesar ca la nota informativă a proiectului de lege să fie anexat actul de analiză impactului de reglementare, care trebuie să corespundă cerințelor Hotărîrii Guvernului nr.1230 din 24.10.2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare.

De asemenea, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional și respectării prevederilor art.7, art.8 și art.11 din Legea nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, art.49¹ din Regulamentul Parlamentului, art.10 alin.(4) din Legea patronatelor nr.976-XIV din 11.05.2000, art.14 din Legea sindicatelor nr.1129-XIV din 07.07.2000, precum și art.14 pct.1) din Legea nr.64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern, este necesar ca proiectul de lege să fie supus consultărilor publice, cu implicarea societății civile, a tuturor persoanelor interesate, implicit este necesară solicitarea opiniei Guvernului, sindicatelor și patronatelor, întru respectarea prevederilor legale enunțate.

4. În conformitate cu art.25 alin.(5) din Legea nr.780/2001, în titlul proiectului de lege se indică numărul actului legislativ din anul în care a fost adoptat definitiv. Astfel, întru respectarea prevederii legale, titlul proiectului de lege necesită a fi completat în final cu sintagma „*nr.847-XV din 14 februarie 2002*”.

5. La pct.1 din proiectul de lege, ce prevede completarea art.12 din Legea nr.847/2002 cu două alineate noi, constatăm următoarele:

a) completarea propusă pentru alin.(4) are un caracter declarativ și ambiguu – nefiind clar cum va fi aplicată „*diferențierea salariilor de funcție (salariilor tarifare)*” în fiecare caz, fapt ce încalcă prevederile art.3 alin.(2) și art.4 alin.(3) din Legea nr.780/2001, care statuează că - *actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, preciziei*, iar la elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respectă *principiile stabilității și predictabilității normelor juridice*;

b) potrivit art.4 alin.(1) din Legea nr.847/2002, în sistemul tarifar și sistemele netarifare salariul include **salariul de bază** (salariul tarifar, salariul funcției), **salariul suplimentar** (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și **alte plăți de stimulare și compensare**. Completarea propusă pentru alin.(5) art.12 presupune faptul că, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real nu va

include *salariul suplimentar și alte plăți de stimulare și compensare*. Astfel, considerăm că nu este necesară o descriere detaliată a tuturor plăților ce se includ în salariul suplimentar și alte plăți de stimulare și compensare, acestea fiind deja descrise la art.4 alin.(3) și alin.(4) din Legea nr.847/2002. De asemenea, atenționăm că prevederea propusă pentru alin.(5) trebuie să fie corelată cu art.134 din Codul muncii, care reglementează „*cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real*”.

Totodată, constatăm că, prevederile propuse la pct.1 din proiectul de lege vin în contradicție cu prevederile art.3² alin.(4) din Legea nr.847/2002, prevederi ce statuează că - „*stabilirea cuantumului salariului pentru fiecare salariat în cadrul sistemelor netarifare de salarizare se efectuează de către angajator. Drept limită minimă și garanție a statului servește cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real*”. Or, art.3² alin.(4) din Legea menționată, operează cu noțiunea de limita minimă a „*salariului*”, care include *salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare*, iar conform art.136 alin.(5) din Codul muncii, - „*cuantumul lunar total al salariului unui angajat, calculat în baza sistemului tarifar de salarizare, nu poate fi mai mic decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, stabilit de Guvern*”.

Astfel, modificările propuse în proiectul de lege necesită a fi coroborate cu prevederile existente la moment în Legea nr.847/2002 și cu prevederile Codului muncii, enunțate mai sus.

6. Obiecția enunțată la pct.5, referitoare la necesitatea coordonării modificărilor propuse cu prevederile din Codul muncii, este valabilă și pentru pct.2 și pct.3 din proiectul de lege. Astfel, specificăm că, în scopul respectării principiilor: *oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente*, statuate la art.4 alin.(3) din Legea nr.780/2001, normele propuse la pct.2 și pct.3 din proiectul de lege, necesită a fi coroborate cu prevederile art.136, art.141 și art.142 din Codul muncii, care conțin prevederi similare celor a căror modificare se propune.

7. Conform art. 47 din Constituție, *statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare*. Astfel, stabilirea salariului minim reprezintă o măsură de protecție pentru a asigura salariaților o remunerare adecvată muncii pe care o prestează, care să garanteze un minim de existență persoanei. Potrivit art.43 alin.(2) din Constituție, măsurile de protecție a muncii „*privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie*”.

Menționăm că, deși în Constituție este utilizată noțiunea de „salariu minim pe economie”, în legislație este făcută o divizare între normele legale ce reglementează quantumul minim al salariului pentru angajații sectorului bugetar și pentru salariații care activează în sectorul real al economiei. Astfel, la art.2 alin.(1) din Legea nr.1432-XIV din 28.12.2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim, legiuitorul a statuat că *„salariul minim reprezintă mărimea minimă a retribuției, în lei, stabilită de către stat pentru o muncă simplă, necalificată, sub nivelul căreia patronul nu este în drept să plătească pentru norma de muncă pe lună sau pe oră, îndeplinită de angajat”*, iar la art.1 alin.(2) din aceeași Lege, este specificat că - *prevederile Legii nr.1432/2000 sunt executorii pentru întreprinderi, instituții, organizații și celelalte persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare*. Prin urmare, constatăm că Legea nr.1432/2000 operează cu noțiunea de „salariu minim”, prevederile acesteia fiind aplicabile pentru persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate sau forma juridică de organizare.

Totodată, constatăm că în Legea salarizării nr.847-XV din 14.02.2002, la art.2 este reglementată noțiunea de „**quantumul minim garantat al salariului în sectorul real** – valoarea minimă obligatorie a retribuției muncii garantată de către stat pentru munca prestată de salariați în sectorul real”, iar la art.12 este statuat că, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real se stabilește de Guvern după consultarea partenerilor sociali.

De asemenea, în Titlul V din Codul muncii, Capitolul II – „Salariul minim garantat”, legiuitorul operează cu 2 noțiuni distincte: **salariul minim și minimul garantat al salariului în sectorul real**, contrar prevederilor constituționale care reglementează „**instituirea unui salariu minim pe economie**”.

În același timp, atât quantumul salariului minim cât și quantumul minim garantat al salariului în sectorul bugetar, sunt stabilite prin hotărâre de Guvern. Astfel, potrivit pct.1 din Hotărârea Guvernului nr.550 din 09.07.2014 privind stabilirea quantumului salariului minim pe țară – „cu începere de la 1 octombrie 2014, salariul minim pe țară se stabilește în quantum de 1000 lei lunar pentru un program complet de lucru de 169 de ore (în medie pe lună)”, iar conform Hotărârii Guvernului nr.165 din 09.03.2010 cu privire la quantumul minim garantat al salariului în sectorul real (care se modifică anual, din 2012) - începând cu 1 mai 2015, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real se stabilește în mărime de 1900 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună. Acest lucru presupune faptul că, un salariat ce are categoria I de calificare (nivelul inferior de calificare) pentru aceiași muncă prestată sau muncă echivalentă – este remunerat diferit în funcție de specificul angajatorului. Adică, un salariat ce are categoria I de calificare va avea un salariu de bază de

1000 lei în sectorul bugetar, iar un salariat cu aceeași categorie de calificare va avea un salariu de bază de 1900 lei dacă activează în sectorul real fapt ce duce la încălcarea dreptului la *remunerare egală pentru o muncă echivalentă*.

Astfel ținând cont de cele expuse și întru respectarea normelor constituționale enunțate, precum și a prevederilor art.8 din Codul muncii și art.19 din Legea.780/2001 care statuează că – *terminologia utilizată în actele legislative trebuie să fie constantă și uniformă*, considerăm necesar revizuirea cadrului legal existent și instituirea unui „*salariu minim pe economie*”, fără a face o diferențiere între salariații din sectorul real și cei din sectorul bugetar. De asemenea, sugerăm ca printre indicatorii ce se iau în considerație la calcularea cuantumului salariului minim pe economie să fie inclus și **minimul de existență**, așa cum este prevăzut la art.1 alin.(2) din Legea nr.152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existență.

Prin urmare, ținând cont de obiecțiile formulate în aviz, considerăm că înainte de a fi supus dezbaterilor în plenum Parlamentului, proiectul de lege necesită a fi consultat cu sindicatele, patronatele și Guvernul, cu examinarea posibilității stabilirii unui „*salariu minim pe economie*” așa cum prevede norma constituțională.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcția generală juridică